

OPĆINA TEŠANJ

IZVJEŠTAJ 2014.

OPĆINSKOG NAČELNIKA

za period od 01.01. do 31.12.2014. godine

Broj: 02-49-2-149/15.
Datum: 20.01.2015. godine

SADRŽAJ

1. UVOD.....	3
2. LOKALNA UPRAVA.....	4
3. REALIZACIJA STRATEŠKIH DOKUMENATA.....	5
4. EKONOMIJA I POSLOVNO OKRUŽENJE.....	5
5. EKOLOGIJA.....	7
6. PRIRODNA NESREĆA.....	9
7. MLADI.....	10
8. KULTURA I NASLIJEDE.....	10
9. POLJOPRIVREDA.....	11
10. KOMUNALNA INFRASTRUKTURA I SAOBRAĆAJ.....	11
11. JAVNA PREDUZEĆA I USTANOVE.....	12
12. MIJESNE ZAJEDNICE.....	12
13. NVO.....	13
14. BORAČKE POPULACIJE.....	13
15. PENZIONERI, SOCIJALNA ZAŠTITA.....	15
16. DOMAĆE I MEĐUNARODNE INSTITUCIJE-SARADNJA SA DRUGIMA.....	15

“Čovjekov smisao za prevednost čini demokratiju mogućom.
Njegova sklonost ka nepravdosti čini demokratiju neophodnom.”

Reinhold Niebuhr

UVOD

Lokalna samouprava i njen rad uređeni su Ustavom Federacije BiH, te posebno Zakonom o principima lokalne samouprave FBiH. Uređenje Bosne i Hercegovine, kao i sve specifičnosti postojanja i uređenja lokalne samouprave ukazuje na prilično složene odnose.

Kada lokalnu samoupravu analiziramo na mikroplanu, onda je vidljivo da je riječ o teretu ostvarenja prave uloge lokalne samouprave, o tranzicijskom procesu u nadležnostima (počev od organa lokalne samouprave Općinskog vijeća i Općinskog načelnika), o finansijskim ograničenjima (stvarnim ili nametnutim poreskim okvirima), o problemima „uzimanja i ostavljanja“ nadležnosti itd.

Uloga Općinskog načelnika određena je ustavnim, zakonskim i statutarnim definisanjem ovlaštenja i odgovornosti. Općinski načelnik, kao izvršni organ općine dužan je informirati Općinsko vijeće o ostvarivanju politike lokalne samouprave i ovaj Izvještaj to i jeste. Da bi se sagledao ukupan rad Općinskog načelnika ovaj izvještaj bi trebao sadržavati mnogo više od napisanog; budžet i izvještaje o izvršenju budžeta, Informaciju o realizaciji Strategije razvoja, Izvještaj o realizaciji Liste kapitalnih projekata, te posebne izvještaje i informacije u kojima se može naći uloga i djelimična odgovornost načelnika: izvještaji o radu ustanova i preduzeća, mjesnih zajednica, saradnja sa NVO...

Općinski načelnik i Općinsko vijeće Tešanj dva su lokalna organa lokalne vlasti i zajednički su odgovorni za funkcioniranje jedinice lokalne samouprave, te pojedinačno odgovornosti za ostvarivanje vlastitih nadležnosti.

Pomenuta odgovornost proizilazi iz izvornih (direktnih) i prenesenih (dodijeljenih) nadležnosti općine. Ove nadležnosti se mogu dijeliti na servisne (pružanje usluga) i regulatorne (utvrđivanje određenih politika, predlaganje i donošenje odluka, planiranje i koordiniranje određenih aktivnosti).

Prilikom usvajanja Izvještaja o radu Općinskog načelnika za 2012. godinu iskazana su različita razmišljanja o očekivanoj formi i strukturi Izvještaja Općinskog načelnika, međutim ostalo se na razmišljanjima i različitim pogledima, bez konkretnih pomaka u jasnom preciziranju kakav se izvještaj očekuje. Kada je već tako, Općinski načelnik ima priliku da samostalno procjenjuje važnost određenih tema, njihovu širinu ili način predstavljanja.

LOKALNA UPRAVA

Lokalna uprava je trenutno organizirana u 5 općinskih službi sa prosječnim brojem uposlenih tokom 2014 godine od 96 uposlenih (uključujući Općinskog načelnika i Pravobranilaštvo, vatrogasnu jedinicu-12 ljudi).

a) Neposredno rukovođenje lokalnom upravom

Realizirano je ukupno 40 sastanka rukovodstva općine na kojima je razmatrano 116 tačaka dnevnog reda. Definisano je 145 zadataka i obaveza. Svi zapisnici su javni i nalaze se na općinskoj web stranici. Općinski načelnik je prema nadležnosti aktivni sudionik administrativnih procesa u općini i odgovoran za izvršenje Budžeta. Time se u stvari veliki dio vremena posveti redovnim poslovima rukovođenja administracijom.

b) Servisiranje rada Općinskog vijeća

Općinski načelnik i uprava servisirali su Općinsko vijeće pripremivši materijale za 93 tačke dnevnog reda (33 tačke ranije planirane i 60 dodatnih) pripremivši 34 odluke, 17 rješenja i 35 izvještaja i Informacija. Odgovoreno je na 85 vijećničkih pitanja, te dato mišljenje na 24 inicijative i 17 amandmana.

c) Administrativne usluge lokalne uprave

Općina trenutno najveći broj administrativnih usluga pruža kroz servisne centre (šalter sale). Trenutno imamo organiziranih 5 servisnih centra (Tešanj, Jelaš, Tešanjka, Kalošević i Šiđe). Uredi u Šiđama i Kaloševiću imaju vrlo ograničene efekte. U 2014. godini urađeno 137.325 ovjera dokumenata (prošlogodišnji nivo), iz matičnih evidencija izdato 51.831 izdato uvjerenje iz matičnih evidencija (2013- 20.485, 2014 cca. 25.000), izvršeno 32900 provjera za lične dokumente (CIPS) (više za oko 10000). Redovan servisni rad lokalne uprave podrazumijeva rješavanje upravnih postupaka. U 2014. godini situacija u tom pogledu izgledala je na slijedeći način:

Upisnik prvostepenih predmeta za organ uprave po službama - upravni postupak

Služba	Broj predmeta u 2013	Predmeti iz 2013	Predmeti iz 2014	Broj predmeta u 2014	Broj riješenih predmeta 2013	Broj riješenih predmeta 2014
Služba za društvene djelatnosti i investicije	1115	433	1 058	1491	690	992
Sl. za finansije i privredu, komunalne i inspekcijske poslove	791	87	830	917	780	896
Sl. za katastar, urbanizam i imovinsko-pravne poslove	3449	1548	1163	2711	3116	2378
Služba civilne zaštite	858	858	842	1700	858	1700
Sl. za boračko-invalidsku zaštitu i opću upravu	2149	281	2401	2682	1685	2164
UKUPNO:	8362	3207	6294	9501	7129	8150

Kao što je iz tabele vidljivo, tokom 2014 godine (u odnosu na 2013) u rješavanju je bilo više oko 1000 predmeta upravnog postupka, što je vidljivo i u broju riješenih predmeta.

d) **Sistemi upravljanja kvalitetom i okolišem**

U dosadašnjem periodu općina je uspostavila dva sistema upravljanja kvalitetom ISO 9001:2008, od 20. januara 2004. godine i ISO 14001:2004, od 16.02.2012. godine. U 2014. godini uspješno su realizirana dva interna audita za integrisani sistem upravljanja kvalitetom i okolišem:

- Prvi planski interni audit 08.05.2014. godine i
  - Drugi planski interni audit 26.11.2014. godine
- Eksterni audit u 2014. godini (ocjena uspješno):
- Drugi nadzorni audit po ISO 9001:2008 održan je 15.12.2014. godine
  - Prvi recertifikacijski audit po ISO 14001:2004 održan je 16.12.2014. godine

Kroz sistem upravljanja kvalitetom prati se realizacija ciljeva kvaliteta. Uspostavljen je efikasan sistem praćenja općih, te ciljeva upravljanja kvalitetom i okolišem kroz mjesečno, kvartalno i godišnje izvještavanje od strane nosilaca procesa. Preispitivanja realizacije ciljeva pokazala su da su oni realno postavljeni, a njihova mjerljivost efektivna, te je ukupna realizacija postavljenih ciljeva kvaliteta za 2014. godinu preko 95%.

e) **Edukacija i razvoj ljudskih resursa**

Tokom 2014 godine uposleni su prošli **15 internih edukacija** realizovanih petkom ujutro u vremenu od 7:30 do 8:30, sa prosječno prisutnih **35 uposlenih**. Uposlenici učestvuju na edukacijama koje organizuje domaće i strane organizacije u zavisnosti od potreba, kao i obuke koje organizuje Agencija za državnu službu FBiH. Naročito je pažnja posvećena edukaciji u primjeni novih propisa; Zakona o stvarnim pravima, Zakona o matičnim knjigama i podzakonskim aktima u ovim oblastima. Zadržan je isti broj službi ali su određeni proslavi preraspoređeni radi efikasnosti i sličnosti posla.

f) **Modeli i alati unapređenja**

CALL centar - CALL centar je alat kojim se omogućava građanima da anonimno prijavljuju probleme sa kojima se susreću, od problema na infrastrukturi do problema u ostvarivanju svojih prava, odnosa uposlenih lokalne uprave, ali i probleme u zajednici na koje općina ima uticaja (JU i JP). Prijave su anonimne i obrađuju se sa povratnom informacijom u roku od 72 sata. Ovaj alat je istovremeno i prevencija korupcije. Na ranije postojeći broj telefona uvedena je besplatna telefonska linija, građani koji koriste call centar tu uslugu ostvaruju potpuno besplatno **0800 234 55**. U 2014. godini imali smo 63 poziva/javljanja, od čega je pozitivno riješeno 21 slučaja, 41 greška u pozivu ili prekid veze, 1 je u procesu rješavanja. Najveći broj prijavi se odnosio na komunalnu djelatnost putem komunalnog preduzeća ili službe za finansije i komunalne poslove.

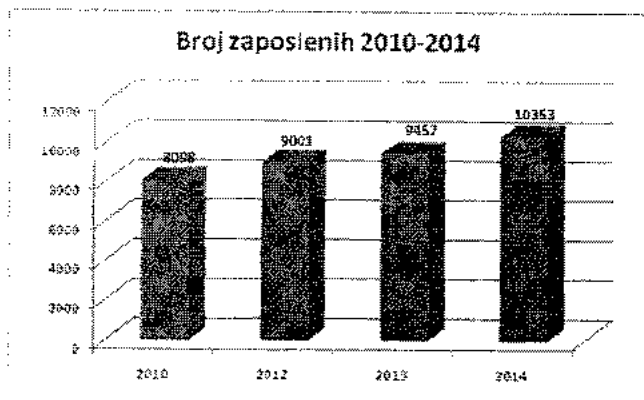
REALIZACIJA STRATEŠKIH DOKUMENATA

Na početku 2014. godine, iz postojećih strateških dokumenata izdvojeni su projekti za prioritarnu realizaciju u prethodnoj godini, ukupno **23 projekta**. Svaki od projekata/ciljeva je imao svog menadžera, koji je periodično izvještavao o realizaciji planiranog. Više o realizaciji strateških dokumenata i stepenu postignuća na dostizanju ciljeva Vijeće će biti informisano kroz, zasebnu, Informaciju o realizaciji Strategije općine Tešanj u 2014. godini.

EKONOMIJA I POSLOVNO OKRUŽENJE

Ekonomski pokazatelji govore da je ekonomija općine Tešanj imala rast i u 2014 godini. U pogledu broja zaposlenih prisutan je rast posljednje četiri godine. Atraktivnost općine u pogledu poslovnog ambijenta, rada već dokazanih privrednih subjekata, kao i mogućnosti i pogodnosti koje u tom pogledu postoje, već je prepoznata u okruženju, kod domaćih i međunarodnih investitora, ali i domaćih i međunarodnih institucija i organizacija.

Na području Općine posluje 2.255 poslovnih subjekata i to 844 pravna lica, 440 poslovnih jedinica u sastavu pravnih lica i 971 poslovni subjekt u oblasti male privrede. Od ukupno evidentiranih poslovnih subjekata tokom 2014. godine registrirano je 90 u oblasti samostalnog privređivanja - obrt i srodne djelatnosti (trgovina -15, obrt - 55, ugostiteljstvo - 13, prijevoz - 7), dok je izvršena registracija 33 pravna lica. Prosječan broj preduzeća na 1000 stanovnika je 49,02, što je iznad prosjeka Zeničko-dobojskog kantona.

Na kraju oktobra 2014. godine evidentirano je **10.353 zaposlena lica na prostoru općine Tešanj** što je u odnosu na kraj oktobra 2014. godine više za 698 radnih mjesta. Ako broj zaposlenih iz oktobra 2014. poredimo sa 1991. godinom (6978 zaposlenih na području općine), onda možemo konstatovati porast broja zaposlenih za 48,37%. Uporedo s porastom zaposlenih tokom 2014. godine zabilježeno je i smanjenje broja nezaposlenih za 249 (oktobar 2013 – 8195 / oktobar 2014 - 7946)¹. Procentualno izraženo, to

je **3,2 % manje nezaposlenih**. Unutar Zeničko-dobojskog kantona Tešanj ima najmanji procenat nezaposlenih, svejedno što je učešće radne snage (*zaposleni+nezaposleni*) u odnosu na popisani broj stanovnika među najvećim u ZDK.

Rang razvijenosti FBiH po općinama 2013. godine mjeren osnovnim ekonomskim pokazateljima stepenom zaposlenosti, nezaposlenosti, GDP po glavi stanovnika, broju učenika u osnovnim i srednjim školama na 1000 stanovnika itd, svrstava Općinu Tešanj na **10. mjesto** razvijenosti u FBiH među 79 općina.

Visina najavljenih i realizovanih domaćih i stranih investicija u 2013 i 2014. godini je preko 30 miliona KM. U 2013. godini registrovano je oko 10,2 miliona stranih ulaganja što je 2% od ukupnih direktnih stranih ulaganja u BiH u prvih 9 mjeseci 2013. godine. Bruto domaći proizvod po glavi stanovnika ima također trend rasta i u 2013. godini iznosio je 4153 KM, i u porastu je za oko 7% od 2010. godine².

Jedan od uslova za stabilan i konstantan lokalni ekonomski rast svakako je i povoljno poslovno okruženje. Općina Tešanj konstantno ulaže budžetska sredstva za unapređenje poslovne infrastrukture i poboljšanje uslova za poslovanje. Povoljni uslovi za poslovanje se ogledaju u obezbijeđenoj poslovnoj infrastrukturi i uslovima poslovanja kao i efikasnoj općinskoj administraciji koja je posvećena i na usluzi poslovnom sektoru.

- Općina Tešanj u namjeri jačanja komunikacije javnog i privatnog sektora formirala je Savjet za lokalni ekonomski razvoj (SLER). Do sada su održana **tri sastanka** Savjeta na kojima su predstavnici javnog i privatnog sektora tematski razgovarali o potrebama, problemima i izazovima ekonomskog razvoja. Usvajene su određene inicijative i prijedlozi, razmijenjene međusobne informacije, utvrđen plan rada za 2015. godinu.
- Općina Tešanj je među prvima u Bosni i Hercegovini ponudila zemljište bez naknade, bez naknade za uređenje građevinskog zemljišta i administrativnih troškova prema Općini. Tokom 2014 godine proveden je postupak za ulazak nove investicije B&M. Sve ugovorne obaveze su obostrano ispunjene i **novih 30 radnika** je našlo zaposlenje na prostoru općine korištenjem ovog modela podrške općine Tešanj. Trenutno postoji nekoliko zainteresovanih strana za moguće sličnu investiciju.
- Saradnja sa Udruženjem privrednika i privrednicima, zanatlijama i potencijalnim investitorima ostvarivala se u duhu otvorene i neposredne saradnje. Održavani su tematski sastanci (sajam 2014, upravljanje

¹ Podaci Federalnog zavoda za statistiku (dostupno na www.fzs.ba) iz publikacija Mjesečni statistički pregled FBiH po kantonima za decembar 2013 i decembar 2014

² Federalni zavod za programiranje razvoja

poslovnim zonama,...), a Općinski načelnik je tokom godine posjećivao poslovne subjekte u različitim prilikama (planiranje investicija, poslovni rezultati i dr.)

- d) U 2014. godini općina Tešanj je dobila 3 priznanja u kategoriji kreiranja povoljnog poslovnog ambijenta za poslovanje i privlačenje investicija.
- Početkom 2014. godine BEAR mikroregija je prema izboru Financial Times magazina uvrštena među **10 „malih europskih regija budućnosti 2014/2015“** u kategoriji „**isplativosti troškova poslovanja**“. Iz cijele BiH samo je BEAR mikroregija (općine Tešanj, Teslić i Žepče) uvrštena u ovu kategoriju. Ovo predstavlja veliko priznanje za Tešanj i individualno kao jednu od općina unutar BEAR mikroregije.
  - Općina Tešanj u 2014. godini dobila je status **BEACON PLUS** općine. Na nivou Bosne i Hercegovine učešćem dva saveza općina i gradova i dva resorna entitetska ministarstva provodi se postupak odabira najuspješnijih općina u određenim područjima. Na temu **Stvaranje povoljnog poslovnog ambijenta u jedinicama lokalne samouprave u cilju privlačenja investicija**, općina Tešanj je na nivou BiH proglašena kao primjer dobre prakse (za 2014. godinu definisane su tri teme). Shodno tome, na različite načine, pa i Danima otvorenih vrata, iskustva općine Tešanj su prezentovana i drugim općinama.
  - Najpoznatiji časopis u BiH iz oblasti ekonomije „Poslovne novine“ su u 2014. godini po prvi put lokalnim zajednicama dodjeljivali priznanja za uspjeh u poslovanju. Općina Tešanj je prepoznata i dobila priznanje u oblasti konkurentnosti i kreiranju ambijenta za poslovanje, prva općina u BiH koja je dobila ovakvo priznanje.
- e) **Poslovna infrastruktura** - Tokom 2014 godine završen je postupak eksproprijacije za **755 metara nove saobraćajnice** u Poslovnoj zoni Glinište. Ugovoren i djelimično izvedeni radovi na gradnji infrastrukture u vrijednosti cca 170.000 KM. Kandidovan novi projekat i obezbijeđena sredstva za finansiranje trasiranja dijela nove saobraćajnice. Naručen projekat regulacije rijeke Radušice. Pokrenuta aktivnost na projektovanju izlaza na **R 474**. Realizovana nova faza (2014) gradnje treće trake u Bukvi. Kandidovan projekat i obezbijeđena sredstva za novu fazu projekta (**2015**) treće trake u Bukvi. Pripremljen i većim dijelom realiziran projekat kabliranja dalekovoda u poslovnim zonama Ciglana i Glinište.
- f) **Simetrale benzinska** - Došlo je do realizacije planirane investicije HOLDINA. Za općinu je korisno projekat uključuje proširenje pješačkih staza uz RP 474, te daje pretpostavku za gradnju 30-tak novih garaža i 15-tak parkinga kroz neki oblik javno-privatnog partnerstva. Općina je **ponovila oglas** za prodaju lokacije za gradnju novih garaža, ali licitacija nije uspjela.
- g) **BFC SEE – BUSSINES FRIENDLY CERTIFIKATE** - Općina je ušla u proces općina sa povoljnim poslovnim okruženjem u Jugoistočnoj Evropi. Realizacijom projekta očekuje se jačanje kapaciteta Općine za privlačenje investicija i podrške lokalnom privrednom sektoru, obezbjeđivanje stabilnog i mjerljivog poslovnog okruženja, pronalaženje konkretnih rješenja za poboljšanje poslovnog okruženja itd. Ovaj proces je sufinansiran od projekta GOLD (USAID i SIDA), a do sticanja statusa BFC potrebno je provesti niz aktivnosti koje će pomoći unapređenju poslovnog ambijenta.

EKOLOGIJA

Otpadne vode – Tokom 2014.godine u segmentu zbrinjavanja otpadnih voda odvijale su se brojne i dinamične aktivnosti. U prvoj polovini godine urađen je i revidiran idejni projekat sekundarne kolektorske mreže urbanih područja općine: Tešnja, Bukve i Jelaha.

Glavni projekat dijela primarne kolektorske mreže u dužini od **46 km** je urađen krajem godine i predstavlja neophodnu osnovu za obezbjeđenje potrebnih saglasnosti i dozvola a time i početka procesa gradnje.

U tom cilju obezbijeđena je podrška i saglasnost kantonalnih vlasti da općina sama izdaje dozvole za gradnju kolektorske mreže na svojoj teritoriji. Urađen je projektni zadatak, izrađena i usaglašena tenderska dokumentacija te objavljen tender za projektovanje sekundarne, tercijarne i mreže kućnih priključaka na

području općine Tešanj. Prema PF projekat se finansira iz kredita EIB-a. U III kvartalu potpisan je Ugovor o centraliziranom nadzoru i time je Ugovor o kreditu postao operativan.

U drugoj polovini godine intezivirane su aktivnosti na izradi Studije izvodljivosti zajedničkog postrojenja za preradu otpadnih voda za općine Tešanj, Usora i Doboj Jug. Izrada navedene Studije se finansira sredstvima Fonda za zaštitu okoliša a njen završetak se planira krajem I kvartala 2015.godine.

Dodatnim angažmanom i zalaganjem Općinskog pravobranilaštva i zaposlenika imovinsko pravne službe skoro u potpunosti su riješeni **imovinsko pravni odnosi** na trasi Tešanj - Novo Selo i Tešanjka - Kraševo.

Vodosnabdijevanje – Razvoj novih vodovodnih sistema je redovna aktivnost općine Tešanj. U prošloj godini realizirano je slijedeće:

- Pušten u funkciju i predat na upravljanje JP Rad bunar u Miljanovcima,
- Završeno i pušteno u funkciju postrojenje za tretman vode u O. Planjama i ugovorena završna faza cjevovoda (cca 37.000 KM),
- U završnoj fazi realizacija ugovora na vodovodu Medakovo-Trepče i ugovorena nova faza radova sa JP Rad (cca 170.000 KM),
- Završena izgradnja rezervoara na vodovdu Tepe-Hrvatanići i ugovorena izgradnja drugog rezervoara (cca 80.000 KM),
- Završeno projektovanje vodovda Raduša i u toku pribavljanje odobrenja za građenje,
- Završen projekat prioritnog snabdijevanja vodom zone zdravstva (cca 25.000 KM),
- Ugovorena II faza rekonstrukcije cjevovoda u ulici Alipaše Hećimovića (cca 35.000 KM),
- Ugovorena izgradnja vodovoda Roše I faza (cca 58.000 KM),

Upravljanje otpadom – Krajem 2014. godine Općina Tešanj je izabrana za učešće u projektu "Prikupljanja podataka o čvrstom otpadu u Jugoistočnoj Evropi". Implementaciju projekta za 4 zemlje Jugoistočne Evrope: Bosnu i Hercegovinu, Crnu Goru, Makedoniju i Srbiju provodi Njemačka agencija za međunarodni razvoj (GIZ) putem Otvorenog regionalnog fonda za modernizaciju općinskih/gradskih usluga (ORF MMS) i uz podršku Švicarske agencije za razvoj i saradnju (SDC). Glavni cilj projekta je da javna komunalna preduzeća i općine/gradovi u Jugoistočnoj Evropi izgrade kapacitete da efikasnije razvijaju i koriste podatke o prikupljenom, tretiranom i odloženom komunalnom otpadu. Period implementacije projekta je od 1. oktobra 2014. godine do 28. februara 2016. godine. Obilježeno je **pet godina projekta sakupljanja i reciklaže PET ambalaže.**

Od ranije je od Federalnog ministarstva okoliša i turizma usvojen plan na zatvaranju deponije do 2028 godine. Shodno tome potrebno je isprojektovati dalje aktivnosti na ostvarenju plana. Kroz projekat su obezbijedena sredstva za projektnu fazu zatvaranja deponije cca 60.000 KM. Projekat izgradnje regionalne deponije u Doboju nema dovoljan intenzitet aktivnosti.

U Informaciji o realizaciji Strategije razvoja sadržane su dodatne informacije o programu uspostave eko ostrva i kandidaturi istog, kao i ostvarenju saradnje sa preduzeće ISTAC (Istanbul-Turska).

Drugo

- Sudski postupak kojim je destilacija Teslić tužena za pomor biljnog i životinjskog svijeta u maju 2013. godine je u toku.
- Tokom godine očišćeno je 27 deponija u 14 mjesnih zajednica. U aktivnostima je sve manje volonterskog rada.
- U nekoliko navrata je vršeno čišćenje putnog pojasa od otpada, naročito na frekventnijim saobraćajnicama.
- Uz podršku općine u Mješovitoj srednjoj školi Tešanj izrađen i opremljen je staklenik, koji će služiti praktičnoj nastavi, ali i proizvodnji sadnog materijala (cvijeće) za proljetno uređenje.

PRIRODNA NESREĆA

Klimatske promjene

Premda nam se razgovor o klimatskim promjenama često čini kao dalek i nečiji tuđi problem, iz godine u godinu sve je jasnije da trpimo značajne posljedice istih. Tokom 2011. i 2012. godine zabilježen je dvogodišnji nivo niskih voda (dvije godine zaredom najniži nivo vode u prirodi u zadnjih 50 godina). To je uzrokovalo sušu i probleme u snabdijevanju pitkom vodom. Tokom 2014. godine imali smo posljedice prirodne nesreće izazvane poplavama i brojnim klizištima.

Ukupna količina padavina za 2014. godinu iznosila je 1495,8 l/m², padavine u mjesecu maju su iznosile 353,8 l/m². Broj kišnih dana u 2014. godini je iznosio 125 dana. Zbog poređenja, ukupna količina padavina za 2013. godinu iznosila je 998,6 l/m² (**dakle na svaki kvadratni metar u 2014 godini palo je više 492 litra vode**). Na mjernom mjestu "most u Kaloševiću" tokom majskih poplava voda je dostigla vodostaj sa 62,2 cm na 393,4 cm.

Prirodna nesreća i posljedice - Obilne kišne padavine u periodu od 13.05.2014. do 15.05.2014. godine na području cijele Bosne i Hercegovine posebno u gornjem toku rijeke Bosne, pa i na području općine Tešanj dovele su do izlivanja rijeke Bosne i Usore i drugih manjih vodotoka, što je prouzrokovalo plavljenje stambenih, poslovnih, industrijskih i infrastrukturnih objekata, poljoprivrednog zemljišta, oštećenja putne infrastrukture, poremećaj u higijenskoj ispravnosti vode za piće, pojavu velikog broja novih i aktiviranje starih klizišta i odrona koji su izazvali rušenje i druge štete na stambenim i pomoćnim objektima, putevima i ugrozili više stambenih i drugih objekata u svim mjesnim zajednicama na području općine, i izazvale i druge propratne probleme.

Ugroženo područje poplavom: stambeni, privredni, industrijski i infrastrukturni objekti i poljoprivredno zemljište u mjesnim zajednicama Šije, Kalošević, Kraševo i Jelah-Jelah polje, sa ukupnom površinom od 149,5 ha. Ugroženo područje klizištima: stambeni i drugi objekti, putevi i poljoprivredno i građevinsko zemljište u 23 mjesne zajednice, sa 144 novih klizišta što iznosi oko 0,7% ukupne površine općine. Poplavama su zahvaćeni slivovi rijeka Bosne i Usore i to: MZ Šije 0,810 km² (najviše poplavljenih 83 objekta), MZ Kraševo 0,172 km² (4 objekta), MZ Kalošević 0,313 km² (5 objekta), i dijelom MZ Jelah odnosno Jelah polje 0,2 km² (2 objekta), a bujice su prijetile Tešanjci, Raduši, Trepču i Novom Selu. U drugim mjesnim zajednicama površinska bujična voda je takođe napravila štete na poljoprivrednom zemljištu, putevima, objektima, i dr. Poplavama od izlivanja rijeke Bosne i Usore i manjih potoka zahvaćeno je građevinsko i poljoprivredno zemljište od 1,495 km², odnosno 187 domaćinstava sa 598 osoba, a privremeno iz poplavljenih objekata je kod rodbine i prijatelja izmješteno 288 stanovnika.

Klizišta i odroni aktivirani su u 23 mjesne zajednice, do 10.06 2014. godine prijavljeno je 144 klizišta. Ukupna procijenjena šteta iznosi 5.203.248,80 KM od toga je oštećeno materijalnih dobara u iznosu od 3.541.040,00 KM, a uništeno u iznosu od 1.457.150,00 KM. Šteta nastala na objektima, zemljištu, zasadima, životinjama, obrtnim sredstvima i dr. u vlasništvu građana iznosi: 2.973.310,00 KM, a šteta nastala u vlasništvu pravnih lica, građevinski objekti, oprema, obrtna sredstva i dr iznosi: 2.024.880,00 KM. Troškovi koji su nastali u periodu 15.-24. 05. 2014. godine (period stanja prirodne nesreće) se odnose na angažovanje snaga i sredstava, provođenje mjera zaštite i spašavanja i otklanjanja posljedica i pružanja pomoći stanovništvu tokom prirodne nesreće iznosila je 205.058,80 KM.

Za period poslije proglašenja prestanka prirodne nesreće 24.05.2014. godine, Općina Tešanj za saniranje šteta izazvanih prirodnom nepogodom izdvojila je u ukupnom iznosu 186.586,65 KM budžetskih sredstava, od čega 40.000,00 KM pod stavkom rashoda - "Preventivne i interventne mjere za zaštitu i spašavanje" ekonomski kod 615117, funkcija 0711, organizaciona jedinica Služba civilne zaštite i namjenskih sredstava prema "Planu utroška sredstava prikupljenih po osnovu posebnog poreza za zaštitu i spašavanje za 2014. godinu" br: 07-44-5-467-22/14 od 27.05.2014. godine, pod stavkom "Hitne i interventne mjere i hitno

saniranje posljedica prirodne nesreće" u iznosu od 146.586,65 KM. Shodno propisima, raspisani su: javni poziv za dodjelu novčane pomoći za sanaciju stambenih objekata od prirodne nesreće i javni poziv za dodjelu novčane pomoći za izgradnju stambenih objekata. Postupak odabira korisnika je pri kraju i očekuje se skorije potpisivanje ugovora.

MLADI

I u 2014 godini mladi su imali podršku kroz različite modele:

Stipendije svima je aktivnost koja se nastavlja, pa je tokom prethodne godine općina omogućila 315 stipendija iz budžeta općine Tešanj. Općina je pravovremeno isplatila sve stipendije, a stipendije Ministarstva za boračka pitanja ZDK nisu isplaćene do dana sačinjavanja izvještaja.

Zbog ovakvog načina rada, za akademsku 2014/2015 u provođenju novog konkursa nastali su problemi jer se vrlo malo studenata odlučivalo da konkuriše za stipendije Ministarstva. I pored telefonskih poziva nastao je problem jer se studenti nisu prijavili u dovoljnom broju na konkurs Ministarstva, a na konkursu općine imamo značajno više prijavljenih nego što je očekivano.

Podržavali smo predškolski odgoj novčanim podsticajima, osnovne i srednje škole kroz podršku u materijalnom obezbjeđenju osnovnih potreba. Općina je finansirala sva školska takmičenja u znanju i sportu. Krajem nastavne godine organiziran je prijem za najbolje učenika, njih 76.

Realiziran je i 14 projekata neformalnih grupa kroz Omladinsku banku Tešanj-2014, ukupne vrijednosti projekata cca 32.000 KM, sa oko 2000 volonterskih sati od cca 120 mladih ljudi. Putem projekta Poslovne ideje mladih, mladima je data podrška u pokretanju vlastitog biznisa (za registraciju poslovnih aktivnosti i doprinose u prvoj godini poslovanja). U 2014. godini ugovoreno je pokretanje 10 novih poslovnih subjekata. Tokom tri godine ovog projekta općina je finansijski pomogla formiranje 25 novih poslovnih subjekata i zapošljavanje 46 mladih osoba.

KULTURA I NASLIJEDE

Područje kulture će biti tretirano kroz izvještaje triju javnih ustanova koje djeluju u području kulture i informaciju o radu udruženja građana i Općinsko vijeće će imati priliku da na taj način raspravlja na ovu temu. Ovdje želimo naglasiti činjenicu da i pored ekonomske krize i situacije u BiH u kojoj se gase temeljne institucije kulture naša lokalna zajednica nije dovedena u takvu situaciju. Nastavljeno je kontinuirano djelovanje, uz neke rezultate koji 2014-tu godinu čine izuzetno uspješnom u ovoj oblasti.

Treba naglasiti da su u prethodnoj godini organizirane 3 općinske kulturne manifestacije kojima su obilježeni značajni datumi za općinu Tešanj (utvrđeni Statutom), te da je općina podupirala i druge javne i kulturne sadržaje koje su organizirala udruženja građana ili mjesne zajednice. **U općinskim manifestacijama organizirano je 6 koncerata, 9 izložbi, 2 pozorišne predstave, 19 promocija...**

Objavljene su neke značajnije knjige: Musa Ćazim Ćatić: Pjesme od godine 1900. do 1908. (Reprint povodom stogodišnjice za pjesnikova života jedine objavljene Ćatićeve knjige pjesama), Tešanjski odgovor - Odbrana 1992-1995. godine i njene interpretacije, prir. Amir Brka (Zbornik u koji su uvršteni tekstovi većeg broja autora), Todor Vujasinović: Razgovor pod jabukama, prir. Amir Brka, Husein Galijašević: »Pobjeda« Tešanj 1954-2014. godine - Vizija, znanje, hrabrost i dr. Osim toga organizirani su naučni skupovi na teme: Vakuf, o djelu Vojislava Vujanovića, organizirana konferencija bibliotekara i dr.

Odlukom o obilježavanju značajnih datuma za općinu Tešanj definisane su aktivnosti koje bi trebalo provoditi tokom godine. S tim u vezi treba reći da su prigodno obilježeni državni praznici, općinski značajni datumi (4. april, 9. septembar i 10. decembar), te drugi značajni datumi (godišnjice formiranja jedinica, brigada i OG 7 jug i sl.), te su u okviru toga uređene i neke lokacije (Crni Vrh, Hrastik, Vls...). Sadržaji koji su bili otvorenog karaktera imali su značajnu posjetu.

POLJOPRIVREDA

Danas su na području naše općine zastupljeni različiti vidovi poljoprivredne proizvodnje, a u oblasti stočarske proizvodnje najzastupljenije je govedarstvo odnosno proizvodnja mlijeka i mesa i **od 1500 gazdinstava** upisanih u Registar poljoprivrednih gazdinstava i klijenata najveći broj ih se bavi proizvodnjom mlijeka. Treba istaći i razvoj peradarske proizvodnje. U oblasti ratarske proizvodnje najviše je zastupljena proizvodnja žitarica i krmnog bilja, a u povrtlarskoj proizvodnji značajan je razvoj proizvodnje povrća u plastenicima. Posljednjih petnaestak godina značajna su ulaganja u zasnivanje intenzivnih voćnjaka, a u 2014. godini intenzivirano je i zasnivanje novih zasada maline, putem projekta koji se realizuje putem Agencije za razvoj TRA. **Vrijednost projekta je cca 300.000 KM** a on podrazumijeva **46 novih zasada malina** površine po dva dunuma.

U cilju podrške razvoju poljoprivrede, iz budžeta Općine Tešanj od 2006. godine izdvajaju se sredstva - grant za razvoj poljoprivrede koja se utroše shodno Programu novčanih poticaja primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji koji se donosi za svaku godinu. Prema izvršenoj Analizi učinka općinskih poticaja primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji, do danas je **utrošeno 2.264.500 KM** a godišnje se prosječno zaprimi i obradi **500 zahtjeva**.

O razvoju poljoprivrede na području naše općine, Općinsko vijeće će biti upoznato kroz Informaciju o stanju u poljoprivredi i izvještaj realizaciji Programa novčanih poticaja u 2014. godini.

KOMUNALNA INFRASTRUKTURA I SAOBRAĆAJ

Saobraćajna infrastruktura

Na prostoru općine ukupno je **479 kilometara cesta različitih kategorija**. U općinskoj nadležnosti bilo je ljetno i zimsko održavanje na lokalnim i nekategorisanim cestama. Ukupno je održavano **231 km asfaltnih i 197 km makadamskih cesta**. Tokom godine bilo je problema u održavanju makadamskih puteva zbog obilnih padavina i bujica. Dešavalo se da na početku mjeseca put bude popravljen, nasut pijeskom, a da do polovine mjeseca bujice odnesu sav materijal. U jednom trenutku poslije poplava bilo je zastoja u sanaciji asfaltnih površina zbog kvarova na najbližim asfaltnim bazama. U 2014. godini nakon majskih poplava vođene su aktivnosti na sanaciji klizišta i obezbijeđenju prohodnosti puteva uslijed odrona kao i na sanaciji mostova i propusta: Put Roše, put Koprivci, put za Oruče, Put Brakovići, Put Kerići, Put Mešići, Put Toplana-Čifluk, Put Zlatići, Put Gušća, Put Novo Selo-Stara cesta, Put Salkanovići, Put Pire-Škola u DŽ. Planjama, Sanacija mosta u Tešnju-Obala, sanacija mosta u Salkanovićima, propusta u Dobropolju-Trzna-Kruščić, Dž. Planjama, Trepču, Miljanovcima, Rosuljama, Raduši... Kasnije smo imali problem sa posipnim materijalom, jer je došlo do vrlo visokog povećanja cijena, preko 50%.

Tokom prošle godine postavljeno je 6 novih autobuskih stajališta, a na sanaciju oštećenih stajališta, saobraćajnih znaka, dječijih igrališta, slivnih rešetki, odbojnih i metalnih ograda utrošeno je cca 19.000 KM. O gradnji i uređenju saobraćajne infrastrukture biće riječi u izvještaju o realizaciji Liste kapitalnih ulaganja za 2014. godinu.

U postupku kategorizacije javnih cesta u FBiH, općina Tešanj je aplicirala projekat prekategoriacije lokalne ceste **LC 16** od kružnog toka (Tešanj) do skretanja za Šije i lokalne ceste **LC 13 (Medakovo-Šije)** u regionalnu cestu. Usmeno je potvrđeno prihvatanje prijedloga, a onda krajem mjeseca Odlukom Vlade FBiH ova cesta je proglašena regionalnom, sa planom da održavanje i investiranje počne od 15 novembra (početkom zimske sezone). Sa Odlukom Federalne Vlade, usklađene su kantonalne odluke o regionalnim i lokalnim cestama. Nažalost, 14. novembra, Vlada FBiH jednostrano mijenja raniju odluku, prolongirajući prelazak lokalne u regionalnu cestu do marta 2018. godine!! To je bilo **dan pred početak zimske sezone održavanja**. Općina je hitnim postupkom obezbijedila dalje održavanje.

Javna rasvjeta

Odlukom o javnoj rasvjeti kojom su propisane tehnički elementi po pitanju izgradnje i održavanja objekata javne rasvjete, ostvareno je više reda u ovoj oblasti. Mjesne zajednice su i dalje te koje grade rasvjetu a općina plaća utrošak električne energije. U 2014 godini je sistem upotpunjen sa izgradnjom rasvjete u O. Planjama, Mrkotiću i Jablanici sa cca. 200 rasvjetnih svjetiljki kao i proširenja mreže po drugim mjesnim zajednicama. Tako da je došlo do povećanja za **200 rasvjetnih stubova**. Trenutno imamo **3150 rasvjetnih tijela**. Od drugih aktivnosti izdvojit ćemo sljedeće:

- Pri kraju je aktivnost numeracije rasvjetnih stubova
- Tokom 2014 godine tražene su **moćnosti za dalju uštedu** kroz modele ugradnje LED rasvjetnih tijela, daljinsko upravljanje, dogradnju-zamjenom određenih segmenata postojećih rasvjetnih tijela.
- Uspostavljen je kontakt sa 5 različitih kompanija na mogućnosti ugradnje LED rasvjete po ESCO modelu.
- Na jednoj dionici rasvjete, **probno** je instalirana oprema za ostvarenje veće uštede električne energije. U toku je mjerenje efekata.

Komunalna higijena

Program komunalne higijene se najvećim dijelom realizuje kroz godišnji ugovor sa KP"RAD" Tešanj. Svake godine dolazilo je do proširenja obuhvat na čišćenju putnih pojaseva, košenje javnih površina i parkova, zamjena kanti kao i zimskom održavanju trotoara. Za ove poslove utrošeno je 265.000,00 KM.

Uređenje javnih površina koje nisu obuhvaćene Ugovorom sa KP"RAD" Tešanj, je vršeno uz angažovanje MZ-a i udruženja građana. Provedeno je više akcija na čišćenju, i čišćenja putnih pojaseva. Neki putni pravci su rađeni više puta.

Očišćeno je nisko rastinje u Industrijskim zonama, u parku Obješenica, obala korita rijeke Tešanjka od kružnog toka do Bukve i putnih pojasa od Krndije do mosta kod "Katange". Za ove aktivnosti potrošeno za radnu snagu 18.000 KM plus sredstva koja su bila potrebna za vreće, prevoz i deponovanje na gradskoj deponiji.

Ove godine izvršeno je farbanje ograda mostova i ova aktivnost će se nastaviti i u 2015 godini. Urađene su nove EKO korpe, popravljene su drvene žardinjere i ofarbane betonske vaze, kao i ostale manje popravke klupa, oglasni betonskih stubova i dr. Zamijenjen je dio dotrajale ograde kod Osnovne škole Huso Hodžić. Postavljeno je 6 novih autobuskih stajališta.

JAVNA PREDUZEĆA I USTANOVE

Općina je osnivač 8 javnih ustanova i 3 javna preduzeća. U ovom izvještaju treba pomenuti da je Općinski načelnik imao direktnu saradnju sa Nadzornim i Upravnim odborima, da je svaka javna ustanova i preduzeće imalo usaglašene godišnje ciljeve rada. Javne ustanove i preduzeća su dostavljale kopije zapisnika sa sjednica upravnih (60 sjednica) i nadzornih odbora (23 sjednice). O radu javnih ustanova i preduzeća Vijeće će se detaljno informisati putem Informacije o radu javnih ustanova i izvještaja preduzeća.

MJESNE ZAJEDNICE

Informacija o radu mjesnih zajednica za 2014. godinu (nakon završnih računa) će sadržavati detaljniji pregled rada mjesnih zajednica. Treba naglasiti da su organi mjesnih zajednica tokom 2014. godine, pored obavljanja redovnih aktivnosti za koje su birani (pružanje usluga građanima, prepoznavane, iniciranje, kandidovanje i praćenje realizacije kapitalnih projekata, provođenje projekata u sopstvenoj režiji, prikupljanje sredstava, itd) uložili znatne napore u prikupljanju i pružanju pomoći zajednicama i pojedincima koji su pogođeni

elementarnim nepogodama kako na prostoru Općine Tešanj tako i na prostorima drugih općina od Zenice do Bijeljine, te osim toga u podršku realizaciji važnijih projekata (Imovinski odnosi, učešće građana itd.)

MZ su radile u okviru svojih ovlaštenja te **održale 190 sjednica savjeta MZ ili u prosjeku 7,6 sjednica Savjeta po MZ i 41 sjednicu skupštine ili u prosjeku 1,64 sjednice po MZ-ci**, sa ukupno donesenih **785 odluka i zaključaka** koji su redovno dostavljani općini na uvid³. Ukupno **517 članova organa MZ-aktivista** bili su inicijatori i podrška brojnih aktivnosti.

Izvršen izbor sekretara u **pet MZ** (Medakovo, Kraševo, Šije, Tešanj 2x, Kalošević) tom prilikom ovim mjesnim zajednicama pružena je pomoć u provođenju propisanih poslovnčkih procedura.

Stalna koordinacija sa knjigovodstvenim servisom u cilju dostizanja višeg nivoa zakonitosti u trošenju sredstava i izvještavanju o istim.

NVO

Općina je putem javnog poziva finansirala **54 projekta udruženja građana u 2014. godini**. Osim toga općina Tešanj je za udruženja od posebnog interesa (definisana Odlukom Općinskog vijeća) obezbijedila podršku u njihovom radu. O svemu će Općinsko vijeće posebno biti informisano kroz Informaciju o radu udruženja građana, na jednoj od narednih sjednica.

Udruženja su doprinosila ukupnom kvalitetu življenja djelujući u različitim oblastima rada, od humanitarnog (građenja stambenih objekata, podrške građanima u stanju socijalne potrebe), do sportskog (redovna ligaška takmičenja, kupovi, turniri...), kulturnog ili drugog (različiti javni događaji). alja istaknuti kvalitetnu saradnju općine sa svim udruženjima građana, a za neka od njih vrlo intenzivnu komunikaciju i značajan društveni efekat.

BORAČKE POPULACIJE

Općina nema neposrednu nadležnost u području ostvarivanju prava boračke populacije, ima samo prenesene obaveze viših nivoa vlasti (kantona i federacije) da servisira obaveze iz njihovih nadležnosti, ali jesmo zainteresovani za prilike u kojima ova populacija živi. Općina je radila po nalogima kantona određene poslove, dajući i sama podršku (predviđenu kroz Budžet) da se dio problema boračke populacije umanj ili riješi. Ukupne prilike opterećuje situacija u kojoj općina izvršava kantonalne poslove boračko-invalidske zaštite, a Kanton izdaje rješenja koja ne prate adekvatna sredstva ili prate ali sa zakašnjenjem nekad i godinu dana.

Primjer je sa stipendijama Ministarstva za boračko-invalidsku zaštitu! **Do 15. januara za stipendije iz akademske 2013/2014 godine isplaćene su samo tri stipendije. Iako je ta akademska godina završila 30. septembra 2014 godine.** To je onda proizvelo situaciju da se u novim konkursima za stipendije studenti nisu htjeli prijavljivati na konkurs Ministarstva, nego na konkurs općine (i one kategorije koje su iz boračke populacije RVI, šehidske porodice...). Motiv je način isplate. Time je povećan problem/izazov općini i općinskom budžetu. Tako je i u nekim drugim područjima: jednokratne novčane pomoći zbog teške bolesti i slično (sredstva za operaciju koja budu uplaćena **nakon 10 mjeseci**, nabavka lijekova – koja se nekada čeka **6 mjeseci** i sl.).

Smatramo da treba promijeniti način rada i funkcionisanja sistema: nema potrebe da općina izdaje rješenja na osnovu saglasnosti kantona jer je to izvorna nadležnost kantona i on odlučuje u postupku, nema potrebe da uplate idu na općinski račun pa da općina prebacuje sredstva na račune korisnika. Čak su iz Ministarstva

³ Podaci o broju Odluka i zaključaka korišteni iz dostavljenih zapisnika o održanim sjednicama.

dolazili dopisi da se obustavi prijem zahtjeva od ove kategorije, premda je to suprotno Zakonu o upravnom postupku u kojem se svaki zahtjev mora primiti od stranke.

Kroz narednu tabelu prikazan je obim administrativnog servisa prema boračko-invalidskoj populaciji i obim ostvarenih prava u finansijskom smislu. Takođe, prikazan je i problem utvrđivanja određenih prava i izdavanja rješenja koja se ne izvršavaju.

Naziv postupka	Broj zahtjeva	Uvaženo zahtjeva	Odbijeno zahtjeva	Neriješeno zahtjeva	Odobrena sredstva	Isplaćena sredstva
JNP putem organa uprave (općinska sredstva)	647	568	68	11	46.942,60	46.942,60
Dodjela prehrambenog paketa (općinska sredstva)	445	445	0	0	13.090,85	13.090,85
Vanredna novčana	801	406	395	0	97.250,00	18.900,00
Zahtjev za pomoć u liječenju	160	126	34	0	49.850,00	5.550,00
Nabavka ortopedskog pomagala	3	1	2	0	206,00	0
Pomoć u nabavci udžbenika	574	548	26		68.550,00	68.550,00
Pomoć u stambenom zbrinjavanju (Kanton)	-		-	-	U 2014. nije bilo postupka dodjele a dug za stambeno za 2012.godinu je 205.100 KM, a za 2011. godinu 15.400 KM.	
Zahtjev za odobravanje stipendija	117		0	0	Trenutni dug za stipendije za 2013/14 godinu je 87.250 KM. Uplaćene su samo tri stipendije, a Ministarstvo je raspisalo konkurs za slijedeću tj. akademsku godinu koja je počela u oktobru 2014. godine.	
Banjsko klimatsko liječenje	96	41	55	-	-	-
Zahtjev za pomoć u snošenju troškova dženaze	82	82	0	0	54.930,00	15.004,60
Zahtjev za ličnu invalidninu	4	2	2	-	-	-
Zahtjev za porodičnu invalidninu	106	105	0	1	-	-
Zahtjev za zdravstveno osiguranje	140	131	0	9	-	-
UKUPNO	3.148	2.455	582	21	638569,5	168038,1

UKUPNO

	Odobreno	isplaćeno	Dug	Napomena
ZDK	578.536,00	108.004,60	470.531,40	1. Obaveze u slučaju ZDK uključuju i obaveze iz 2012. i 2013. godine 2. Obaveze ZDK na dan 31.12.2013 iznosile su 408.427 KM
Općina	60.033,45	60.033,45	0,00	Općina nije imala prenesenih obaveza iz ranijih godina

Općina je tokom 2014. godine saradivala sa boračkim organizacijama. Saradnja se odvijala tokom cijele godine i može se ocijeniti uspješnom.

PENZIONERI, SOCIJALNA ZAŠTITA

Koliko god općina nastojala da pomogne, rješenje problema sa kojima se susreće **4651 penzionera** (podatak o isplaćenim penzijama za oktobar 2014) sa područja općine, ne može ponuditi općina. Pensioneri sa prostora općine Tešanj čine 1,18% populacije penzionera FBiH. Prisutno je 2264 korisnika starosnih penzija, 919 invalidskih i 1486 porodičnih penzija prostoru općine Tešanj. Struktura prava po kojima su ostvarene penzije uglavnom je na nivou prosjeka FBiH (unutar 1,5%). Prosječna penzija za mjesec oktobar iznosila je **334 KM**.

Kao i prethodnih godina općina je imala intenzivnu saradnju sa Udruženjem penzionera. Putem udruženja penzionerima je pomagano kod troškova ukopa i nekih drugih troškova (o tome se Vijeće informiše posebnim Informacijama). Sva planirana i ugovorena sredstva po ovom pitanju su transferirana.

O raseljenim i problemima povratka, kao i osijalnoj zaštiti Općinsko vijeće se informiše kroz posebne dokumente informaciju, a informacija o radu javnih ustanova obuhvatit će i socijalnu zaštitu.

DOMAĆE I MEĐUNARODNE INSTITUCIJE-SARADNJA SA DRUGIMA

Viši nivoi vlasti

Odnosi općine s višim nivoima vlasti tokom 2014. godine funkcionisali su ovisno od različitih okolnosti. Intenzivnija saradnja je ostvarena sa: Ministarstvom privrede ZDK, Ministarstvom poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva ZDK, Federalnim ministarstvom razvoja, poduzetništva i obrta, Federalnim ministarstvom prometa i komunikacija, Federalnim ministarstvom turizma i okoliša, te drugim institucijama: Agencijom za vodno područje rijeke Save, Fondacija za održivi razvoj, JP Autoceste FBiH, PIT tim pri Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Direkcija cesta FBiH, Fond za okoliš FBiH... Prethodnu godinu su okarakterisali nešto izdašniji transferi sredstava viših nivoa vlasti, ali otežano servisiranje redovnih tekućih obaveza koje se realiziraju i u saradnji sa općinama.

Druge i općine u okruženju

Nastavljena je saradnja sa drugim općinama. Naročito je bila prisutna intenzivna saradnja sa susjednim općinama Doboj jug i Usora (zajednički uređaj za tretman otpadnih voda i dr.), te općinama Žepče i Teslić u području promocije ove tri općine kao mikroregije pogodne za investiranje (projekat BEAR, a kasnije i projekat COBEAR). Sa susjednim općinama održan je čitav niz različitih sastanaka Teslić, Doboj Jug, Usora, Žepče. Tokom 2014. godine općinu su posjetile predstavnici ili zvanične delegacije općina: Visoko, Novi Grad Sarajevo, grad Doboj, Vitez, a Općinski načelnik je posjetio Maglaj i Novi Grad Sarajevo.

Članstva u drugim organizacijama

Općina je jedan od osnivača u Savezu općina i gradova i aktivno je učestvovala u radu ove organizacije, kroz rad u godišnjim skupštinama, rad u radnim tijelima i sl. Pored toga općina je osnivač i sufinansijer regionalne razvojne agencije REZ Zenica. Održan je jedan sastanak sa direktorom REZ-a i vršena pismena korespondencija zbog činjenice da svi osnivači REZ-a ne izvršavaju svoje obaveze finansiranja a traže, pa i dobivaju određena prava. Slična situacija je i sa Zeničko-dobojskim kantonom. Najdobronamjernije je ukazano da je ovakvo stanje neodrživo i da će općina uskratiti podršku REZ-u ukoliko i drugi ne prihvate svoje obaveze, ili se promijene efekti rada i njihova distribucija na one koji ispunjavaju svoje finansijske obaveze.

Ambasade i međunarodne organizacije

Općina Tešanj je u 2014 godini aktivno saradivala sa predstavnicima ambasada akreditovanih u Bosni i Hercegovini i brojnim stranim i domaćim organizacijama.

Upriličena je zvanična posjeta Delegacije Evropske unije u BiH – Renzo Daviddi, te ambasada: Republike Hrvatske, Italije, Rumunije, Švedske, SR Njemačke, Austrije, Mađarske i Slovačke. Općinu je tokom 2015. godine posjetio i Visoki predstavnik u BiH Valentin Inzko.

Dio ostvarenih kontakata sa ambasadama rezultirao je i direktnijim kontaktima sa razvojnim agencijama, privrednim komorama i sl.

Ambasada Japana - Vlada Japan je dala saglasnost za implementaciju u toku 2014. godine u vrijednosti **741.154 KM**. Ugovor između Ambasade i Općine Tešanj je potpisan u julu 2014. godine. Jedan dio sredstava nije iskorišten (**198.184 KM**), jer su ugovoreni radovi za projektom predviđene površine bili jeftiniji od početno planiranog iznosa. Općina je putem Ambasade prosljedila novi zahtjev Vladi Japana za utrošak preostalih sredstava (od početno planiranog iznosa) u deminiranje novih površina na prostoru općine Tešanj (Kalošević-Bugarinovići 3, Vrela – Crvena zemlja, Vrela – ukupno novih 194.499 m²). Bitno je istaknuti da je cio proces vođenja projekta (javna nabavka, ugovaranje, nadzor, plaćanje...) povjeren općini Tešanj i da je on protekao bez ijedne primjedbe. Kroz ovaj projekat do sada je **deminirano 264.636 m²**.

Evropska unija (Delegacija EU u BiH i druge institucije EU) – Evropska unija u BiH je putem udruženja *Stop mines* u 2014 godini u Bosni i Hercegovini implementirala projekat deminiranja rizičnih i sumnjivih površina. Općini Tešanj je ponuđeno da bude dio projekta uz uslov da na 200.000 KM koje izdvaja EU za deminiranje utroši 40.000 KM u neki razvojni program. Projekat je uspješno implementiran na prostoru općine tokom 2014. godine. Deminirana su područja Lončari 7 (37.696 m²) i Lončari 8 (73.364 m²). Ukupno je deminirano **111.060 m²**.

HABITAT – Tokom 2014. godine proveden je cijeli niz aktivnosti na pripremi i realizaciji projekta REELIH (Residential Energy Efficiency for Low Income Households/Energijska efikasnost stambenih zgrada za kućanstva manjih primanja) kojeg u BiH implementira Habitat for Humanity International uz podršku Švicarskog Caritassa a pod pokroviteljstvom USAID-a.

Habitat for Humanity International je neprofitna organizacija koja nastoji eliminirati siromaštvo i loše uslove stanovanja širom svijeta i ima viziju omogućiti svakome pristojan krov nad glavom te da ovakva vizija postane dio savjesti ali i konkretnih akcija ljudi širom svijeta. Habitat je do sada izgradio ili obnovio više od 600.000 domova pružajući za više od 3 miliona ljudi siguran, pristojan i prihvatljiv smještaj.

REELIH projekat se u prvoj fazi tokom 2014. godine na području općine Tešanj odnosio na istraživanje stanja i nivoa znanja odbora/članova etažnih vlasnika po pitanju građevinskih intervencija i mjera **energetske efikasnosti (EE)** te podizanja nivoa svijesti tako da vlasnici stanova na prvom mjestu shvate da sve mjere EE moraju finansirati prevashodno oni sami. Rezultat istraživanja je iskorišten za kreiranje programa obuke

predstavnik i odbora etažnih vlasnika na istu temu. Tokom istraživanja definisana je spremnost određenog broja odbora etažnih vlasnika da finansiraju mjere EE na svojim zgradama.

USAID – USAID u BiH implementuje projekat pod nazivom „Unapređenje lokalnog razvoja“ (**GOLD**) u kojem među **47 općina** i gradova među kojima je i općina Tešanj. Od početka projekta predstavnici GOLD projekta sa općinom Tešanj implementuju nekoliko aktivnosti a u septembru 2014. godine realizovana je posjeta posrednika za investiranje iz Amerike, Švedske, Francuske i Turske. U okviru podrške privrednim subjektima predstavnik GOLD projekta je sa općinskim koordinatorom na projektu obavljene su posjete u preko 10 firmi na području općine Tešanj i identifikovane su potrebe na osnovu kojih će GOLD usmjeriti set aktivnosti i intervencija u narednom periodu.

U okviru podrške projektima **javno-privatnog partnerstva** općina Tešanj je kandidovala projekat Rekonstrukcije, dogradnje i modernizacije toplifikacionog sistema u općini Tešanj. Projektni prijedlog općine Tešanj i općine Novi grad Sarajevo jedini su zadovoljili kriterije među 158 projektnih prijedloga iz svih 47 općina. Projektni tim općine Tešanj će uz podršku GOLD-a pripremiti Projektni zadatak, Idejno rješenje i Studiju izvodljivosti za ovaj projekat i u narednom periodu će se kroz najbolji usaglašeni model javno-privatnog partnerstva tražiti potencijalni investitori.

Na grant program GOLD projekta iz općine Tešanj u prošloj godini kandidovane su dvije projektne aplikacije a aplikanti su TRA, Agencija za razvoj i Udruženje privrednika „Biznis Centar“ koje su u fazi evaluacije. Na program **G2G (Vlada Vladi)** u okviru USAID-ove podrške lokalnim samoupravama u završnoj fazi je izrada projektne aplikacije kojom je planirano da se uz podršku američke vlade podrži izgradnja putne i prateće komunalne infrastrukture u poslovnoj zoni Glinište. Vrijednost projekta je oko 1.300.000 KM od čega je 600.000 KM planirano da se finansira kroz USAID-ov program G2G.

ISTAC – Komunalno preduzeće grada Istambula koje djeluje u području upravljanja otpadom (prikupljanje, selektiranje i zbrinjavanje otpada, za oko 15 miliona stanovnika). Uspostavljeni kontakti s ciljem prenošenja/transfera znanja i iskustava u ovom području rada, i drugim oblicima podrške u upravljanju otpadom za prostor općine Tešanj.

GIZ – Prikupljanje otpada o otpadu u zemljama jugoistočne evrope – Projekat koji se odvija u **četiri države jugoistočne evrope** (BiH, Srbija, Crna Gora, Makedonija) pod pokroviteljstvom evropske unije. Iz svake od država dolaze četiri općine sa četiri komunalna preduzeća. Općina Tešanj i JKP Rad učestvuju u projektu iz Bosne i Hercegovine (uz općine Cazin, Prijedor i Bijeljino).

KULT – Organizacija KULT je najuspješnije udruženje u području omladinskog aktivizma u BiH. Općina je i do sada s njima vrlo intenzivno saradivala. Pokrenut je novi projekat u kojem će drugih **šest općina** u BiH koristiti iskustva općine Tešanj u razvijanju projekta omladinskog poduzetništva „Poslovne ideje mladih“. Općina će prenositi svoja znanja i iskustva na druge općine.

TIKA – Turska uprava za međunarodnu saradnju i razvoj provela je sve planirane procedure, tako da je tokom decembra potpisan i posljednji dokument koji je bio preduslov građevinskih radova na novom objektu biblioteke u Tešnju, u vrijednosti **265.000 eura**. Biblioteka Tešanj je vodila direktnu komunikaciju sa TIKa-om. Sada su u toku građevinski radovi koji bi trebali biti završeni za **cca 5 mjeseci**. Preostaje obaveza općine da isfinansira **nabavku opreme i namještaja** u vrijednosti cca 80.000 KM, za šta su planirana sredstva u Budžetu 2015. Očekuje se implementacija projekta bez većih poteškoća i time okončanje projekta ukupne vrijednosti cca. **1,2 miliona KM** (ranije faze koje je finansirala općina + posljednja faza sa TIKa-om).

UNDP – Razvojni program ujedinjenih nacija, ured Sarajevo. Nakon dvije uspješne faze projekta LOD 3 i LOD 4, vrijednosti cca 270.000 KM, općina Tešanj je predstavljena u **Briselu** kao primjer uspješne implementacije LOD metodologije, izdvajajući se od cca 30 drugih uspješnih općina u ovom projektu.

GIZ - Općina Tešanj je jedna od 10 općina iz BiH koje su uključene u aktivnosti programa GIZ (Njemačko društvo za tehničku pomoć i međunarodnu saradnju) **Prolocal** (Program za lokalnu upravu i ekonomski razvoj) svrstana u regiju 2 – BEAR (Područje poslovne izvrsnosti) zajedno sa općinama Teslić i Žepče. TRA Agencija za razvoj općine Tešanj je kontakt tačka u općini Tešanj za realizaciju aktivnosti iz GIZ Prolocal programa. Saradnja sa GIZ Prolocal programom strukturirana je kroz aktivnosti grupisane u tri komponente projekta, i to: sistemski pristup konkurentnosti (metaloprerađivački i prehrambeni sektor, teritorijalni marketing), javno-privatni dijalog (podrška inicijativama SLER-a i BFC certifikaciji općine Tešanj) i razvoj lanca vrijednosti u proizvodnji jagodičastog voća.

Tokom 2014. godine, realizovane su slijedeće aktivnosti:

- Teritorijalni marketing - FDI Magazin je odabrao BEAR područje za jednu od 10 najboljih destinacija za investiranje u Europi (2014/15), a GIZ Prolocal podržao izradu i postavljanje promotivnih materijala za BEAR područje na Međunarodnom aerodromu u Sarajevu ;
  - Uz učešće **više od 100 učesnika**, 04.09.2014.godine održana **investiciona konferencija** u Sarajevu;
  - Podrška općini Tešanj u ispunjavanju uslova za dostizanje BFC standarda;
  - Podrška u privlačenju EU fondova (odobren projekat CO-BEAR, vrijednost 526.000 €);
  - Podrška pripremama na uspostavi info-tačke za investitore (one-stop-shop servisa) za investitore u općini;
  - Uspostavljen je Savjet za lokalni ekonomski razvoj općine Tešanj kao tijelo za vođenje javno-privatnog dijaloga u općini Tešanj;
- Izrađene su **Analize konkurentnosti** metaloprerađivačkog i prehrambenog sektora u Tešanju;
- Odabrani lanci vrijednosti su jagodičasto voće – uglavnom maline, jagode i potencijalno druge vrste.

Pored navedenog općina je saradivala i sa drugim organizacijama; Mozaik, AHK, BIGMEV i brojnim drugim

REZIME

Sigurno je ostalo još mnogo stvari koje bi nekog mogle zanimati o radu Općinskog načelnika i organa uprave i mnogo detalja koji nisu mogli stati u izvještaj, a koji se mogu pronaći u drugim dokumentima, informacijama, odlukama i sl. Što je još važnije, ukupan pogled na jednogodišnji rad valja uzeti u kontekstu vremena i okolnosti, izazova i prilika koji su bili pred svima nama. A onda ostaje dilema prosuđivati očima, razumom ili srcem.

Općinski načelnik

Mr.sc. Suad Huskić, prof.